

SOVIETAI VETAVO JAV ARKTIKOS PROJEKTA

Pavergtųjų Europos Tautų posėdžiai

(Tęsinys)

Europos apjungimo klausimu kalbėjo V. Banaitis. Jis nurodė tragišką, bet sprendžiamą pavergtųjų tautų įnašą į Europos apjungimo problemą. 1947-1948 metais, kada Pabaltij ir kituose kraštuose įsiviešpatavo komunistai, Europos vakarai išsigančio ir emė jungtis. Po Stalino mirties Europą pagavo iliuzijos dėl Sovietų režimo liberalizacijos, bet po Lenkijos ir Vengrijos sukilimų, vėl stipriai pasireiškė Europos apjungimo idėjos. Tik pernai įsisteigė bendros rinkos ir Euratom bendruomenės.

Chruščiovas savo kalboje Maskvoje 1958 m. IV 21 d. priminė: "Mes bolševikai nepasotinami. Ką vakar laimėjome, to mažai. Siekiame daugiau ir daugiau".

Lietuvos Delegacijos pirm. V. Sidzikauskas padarė pranešimą šiuo klausimu. Vaizdžiai įrodė, kaip nuo pirmojo karo pabaigos palaipsniui augo sovietiško tipo kontinentalinis kolonializmas. Šiandien Sovietų Sąjunga yra pirmos eilės kolonialinė imperija, nesiruošianti trauktis iš svetimų teritorijų ir suteikti nepriklausomybę jokiai tautai, kurią ji pavergė.

Pranešėjas išdėstė kokias būdais Sovietų imperija plėtėsi ir čia priminė Baltijos krastų okupaciją, kurią įvykdė susitarusi su nacistine Vokietija. Šiandien Sovietų imperija tiek išsiplėtusi, kad sudaro rimtą pavojų viso Vakarų pasaulio saugumui. Aišku, Sovietų Sąjunga ūkiškai išnaudojimo tikslais, eksploatacijos tikslais pavergė svetimus kraštus. Tą patvirtino pats Chruščiovas pasikalbėjime su anglų parlamento nariu darbiečiu Harold Wilson, sakdamas: "Aš nesuprantu, kam reikėtų užimti svetimą kraštą, jeigu iš jo vėliau nepumpuoti". Savaimis svetimų teritorijų užgrobinimas turi taipogi politinę ir karinę prasmę.

Sidzikauskas smulkiai išdėstė kokiomis formomis Sovietų kolonializmas pasireiškia pavergtuose kraštuose, ir ta proga nurodė daug pavyzdžių iš Lietuvos. Kultūros srityje — klastojama Lietuvos istorija, naikinami istoriniai paminklai ir t. t. Po diskusijų, kuriose dalyvavo Estijos, Vengrijos, Lenkijos, Latvijos ir kelių tarpt. organizacijų delegatai, buvo nutarta priimti tuo klausimu specialią deklaraciją.

Žmogaus teisių klausimu pavergtuose kraštuose pranešimą padarė Lenkijos delegatas S. Korbowski.

Jis nurodė, kaip žiauriai mindžiojamas žmogaus teisės. Sovietų pavergtuose kraštuose, nesisikaitant su jokiais tarptautiniais susitarimais kuriuos daugumas valstybių yra pasirašiusios. Pranešėjas pasiūlė kreiptis su rezoliucija ir civilizuoto pasaulio vyriausybės, kad šios padarytų politinį spaudimą į tuos komunistinius kraštus, kurie tuo atžvilgiu prasilenkia su tarptautinėmis chartomis ir sutartimis.

Vengrijos klausimas negali būti nutylėtas ir tarptautiniame forume tebėra neišspręstas. Nežiūrint į Jungtinių Tautų Asamblėjos rezoliuciją iš 1957 metų, Sovietų Sąjunga ligšiol neatitaukė iš Vengrijos savo kariuomenės ir tuo būdu padarė dar vieną tarptautinį nusikaltimą.

Šiuo reikalu nutarta kreiptis į visas laisvojo pasaulio vyriausybes, prašant žygių įtraukti Vengrijos klausimą į viršūnių konferencijos dienotvarkę.

Seimo darbas perkeltas į tris komisijas. Lietuvos Delegacija savo tarpe turėjo du ilgus posėdžius savo reikalams aptarti. Antras posėdis buvo skirtas klausimui "Kraštas ir mes". Jame be delegacijos narių dalyvavo iš Vokietijos atvykęs Vliko Vykdomosios Tarybos pirm. J. Glemža.

Taipogi įvyko daug valandų užsietęs bendras Estijos, Latvijos ir Lietuvos delegacijų posėdis.

Delegatai-socialistai turėjo Socialistų Unijos reikalais posėdžius.

Sovietai kreipėsi į Amerikos kongresą

Aukščiausioji taryba prieš V. Vokietijos apginklavimą

MASKVA. — Izvestija, Kremliaus valdžios organas, paskelbė aukščiausios tarybos ("parlament") prezidento atsisakimą Amerikos kongresui, kad jis priverstų JAV vyriausybę sulaukinti nuo Vakarų Vokietijos apginklavimo atominėmis bombomis, raketomis ir kitais naujaisiais ginklais.

Sovietų "parlamentarai" nurodė, kad V. Vokietijos kariuomenė yra gana daug generolų, kurie anksčiau tarnavo Hitlerio armijoje ir kurie gali panaudoti tuos ginklus naujam hitleriškam karui (tai yra, prieš Sovietus).

Sulaikė pacifistus plaukiančius į Pacifiko salas

Protestuoja prieš bandymus

HONOLULU, Havajai. — JAV pakrančių apsaugos kuteris, pasivijo 30 pėdų jachtą "Golden Rule" ir suėmė jos keturius buriuotojus.

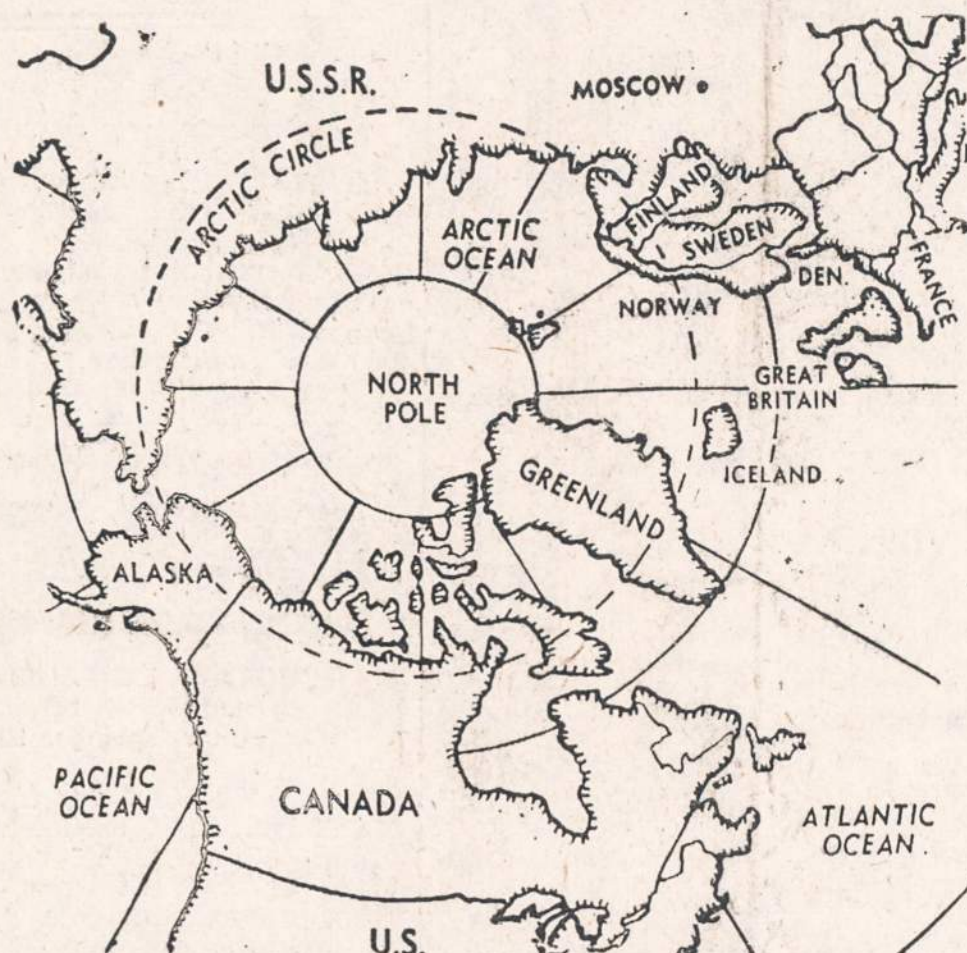
Buriuotojai plaukė į Marshallo salas (Eniwetok), norėdami sustabdyti Amerikos atominių ir vandenilio bombų bandymus.

"Golden Rule" atplaukė iš San Francisco, vadovaujant buvusiam karo laivyno karininkui Albert Bigelow. Jis bus kartu su kitais 3 buriuotojais teisiamas už JAV teismo įžeidimą, ignoravimą jo įsakymo — nesimaityti atominių bombų bandymų srityje.

Buriuotojai priklauso tam pačiam pacifistų sąjūdžiui, kurie organizavo žygį iš įvairių Amerikos vietų į JT būstinę New York'e ir reikalauja sustabdyti branduolinių ginklų bandymus.

— Šiaulių dviračių fabrike prieš kurį laiką buvo pradėti badien. Nuo balandžio 14 dienos badien. Nuo balandžio 14 dienos 7 val. darbo laikas įvestas visuose fabriko skyriuose ir kontorose. Kaip jau iš ankstesnių pranešimų buvo galima suprasti, darbininkai per 7 valandas atlieka (tikriau sakant: privalo atlikti) tiek, kiek anksčiau per 8 valandas. Įmonės direktorius yra Avižienis. (E)

● Bogotoj, Kolumbijoj, politiniai riaušiniaiškai pagrobė 4 iš penkių karinės valdžios juntos narius. Bet vėliau paleido.

Prez. Eisenhower pasiūlė įsteigti Arktiko militarinę inspekciją, kuri išvės Rusijai "nereikėtų bijoti" netikėto užpuolimo. Inspekcijos sistema turėtų sudaryti Amerika, Anglija, Prancūzija, Rusija, Kanada, Norvegija ir Danija. Žemėlapis parodo bendrą Arktiko srities geografiją.

FBI DIREKTORIUS KALTINA FILMUS, TELEVIZIJĄ NUSIKALTIMŲ UGDYMU

Nūdienės pramogos tvirkinančios jaunimą

WASHINGTONAS, D. C. — Kaip vienas iš įstatymų saugotojų ir Amerikos pilietis, aš laiku savo pareigą pasisakyti prieš pavojingą reiškinį filmų ir televizijos pramogose, rašo FBI direktorius J. Edgar Hoover.

"Akivaizdžiai baisios nepilnametųjų nusikaltimų bangos Amerikoje, mums grąsina potvynis filmų ir televizijos programų, kuriose aukština nedori darbai ir pritariama nesiskaitymui su įstatymais".

FBI direktorius prisiminė laikus nudoštojo gengsterio John Dilingerio, kada žmonės jo namus pavertė savotiška šventove, kada tūkstančiai defiliavo pro šį žmogžudį, paguldytą karste. Nūdieniai reiškiniai Amerikoje, piktai aukština ir gero niekinimas, jam primena tuos Dilingerio dievinimo laikus.

Pramogos veda į nusikaltimus

FBI direktorius priminė atsitikimą prieš keletą savaičių, kaip du broliai, 10 ir 12 metų, terorizavo vieną Oklahomos miestą, kur vieną žmogų nušovė, o kitus du sunkiai sužeidė. Jiedu pasakojo, kad tokia mintis baidinti ir žudyti žmones jiedviem atėjo į galvą žiūrint televizijos programų ir baisenybių filmų.

J. Edgar Hoover nenurodė tokių filmų ir TV programų. Jis rado reikalo pridėti, jog ne visi filmai ir televizijos programos yra blogos. Daug jų padeda kovoti su plintančiais nusikaltimais.

—Šeštoji Pabaltijo vandenų tyrimo konferencija įvyko Vilniuje balandžio 14-15 dienomis. Konferenciją organizavo Lietuvos Mokslo akademijos Biologijos institutas ir visasajunginės mokslo akademijos Pabaltijo skyrius. Dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Estijos, Baltgudijos, Lenkijos, taip pat ir Maskvos ir Leningrado tos srities mokslininkai darbuotojai. Konferencijos metu apžvelgti Pabaltijo vandenų vykdoma mokslinio darbo eiga. Skaityta eilė paskaitų apie ežerų ūkį ir žuvų veisimą.

Valstybės sekretorius John Foster Dulles davė labai gražų ir turiningą pareiškimą lietuviams prieš vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukakties progą. Už tai jam buvo, Amerikos Lietuvių Tarybos vardu, išreikšta nuoširdi padėka.

Atsakymas į padėką, valstybės departamentas parąšė labai vertingas lietuvių organizacijos laišką ir galys jai užtikrinti, "kad mūsų vyriausybė ir toliau remia teisingą Rytų Europos tautų siekimą laisvės ir tautinės nepriklausomybės".

Kongresas pritarė vyriausybės planui šelpti bedarbius

Demokratų projektas nepažeidžia

WASHINGTONAS, D. C. — Atstovų rūmų priimtas nutarimas apie paramą tokiems bedarbiams, kurių pašalpos (valstybinės) išsibaigia, yra visiškai panašus į prez. Eisenhowerio projektą.

Demokratų skirtingas projektas buvo atmetamas, nors jie ir sudaro daugumą kongrese.

Pagal šį nutarimą, bedarbiams bus pratęstos pašalpos iki 13 savaičių ir iki \$45 per savaitę. Ištaisyta projektą įteikė A. S. Herlong (dem., Fla.).

Valstybės, išbaigusios bedarbių pašalpas, galės gauti papildomų sumų, jei norės iš fed. ižd. Per 4 metus sumas reikės grąžinti. Nutarimas perduotas senatui patvirtinti.

Apskaičiuojama, kad apie 3 mil. bedarbių, kurie jau išnaudojo arba baigia išnaudoti pašalpas iš valstybių iždo, pasinaudos šia papildoma federaline nedarbo parama.

Buves premieras "Kašmiro liūtas" vėl sėdi kalėjime

Nehru valdžiai pavojingas

N. DELHI, Indija. — Šeikas Abdullah, vadinamas Kašmiro liūtu, buvus vyriausybės galva, buvo vėl suimtas Indijos policijos Kašmiro ir nugabentas į kalėjimą.

Jis buvo paleistas sausio 8 d. po puspenktų metų kalinimo. Iš jo buvo pareikalauta nepolitiškai. Bet šeikas niešientė. Jis yra nusistatęs prieš Indijos okupaciją. Nepatinka šeiui ir kitas kelias — prisijungti prie Pakistano, pravedus plebiscitą. Taip reikalauja Pakistanas ir taip yra pasisakiusios Jungtinės Tautos.

Šeikas Abdullah norėtų paskelbti Kašmirą nepriklausoma valstybe. Bet jei to negalima, jis mieliau dėtųsi prie Pakistano, negu prie Indijos.

JAV mokės pensijas esantiems Lenkijoje

WASHINGTONAS, D. C. — Senatvės pensijų (Social Security) valdyba paskelbė, kad nuo dabar ji siųs pensijas ir komunistinėje Lenkijoje gyvenantiems žmonėms, jei jie turi teisę į šią socialinę pašalpą.

Šiuo metu Lenkijoje esą 198 Amerikos pensininkai, turį teisę gauti užsitarautą pensiją. Jos buvo nutrauktos prieš 7 metus. Kai nesenai ėjo prekybinės prekybos tarp JAV ir Lenkijos, buvo išskeltas ir šis klausimas. JAV sutiko pensijas siųsti. Tuo tarpu Lenkija yra vienintelė šalis už geležinės uždangos, kuriai Amerika padarė tokią išimtį.

Pensijų valdyba sutiko išmokėti ir tas sumas, kurios buvo sulaukytos nuo siuntimo į Lenkiją nuo 1951 metų. 295 žmonės gaus apie \$0.5 mil. už pastaruosius 7 metus.

— G. Mennen Williams, Michigan gubernatorius, 47 metų, pranešė, kad 1960 metais jis kandidatuos vėl į gubernatorių, kuriuos jis jau buvo išrinktas 5 kartus.

SOBOLEVAS ATSISAKĖ SVARSTYTI TARPTAUTINĘ KONTROLĘ ŠIAURĖJ

Bolševikai neleisį jankiams "šnipinėti" jų teritorijos, atsiliepė Maskvos atstovas

NEW YORKAS. — Sovietų Sąjunga penktadienį panaudojo Jungtinėse Tautose 83-čią kartą veto teisę, kad nustelbtų daugumos valią. Visi Saugumo Tarybos nariai prašė pradėti pasitarimus apie Arktikos sritį sukontroliavimą. Bet užteko Soboleviui pasakyti "niet", ir šis pasiūlymas, įteiktas JAV, buvo numestas į šalį.

Saugumo Taryboje po to buvo paduota balsavimui Sovietų rezoliucija, reikalaujanti įsakyti Amerikai, kad ji sustabdytų atominių bombonešių skraidymus šiaurės ašigalio srityje. Amerikai nereikėjo griebtis tos pačios veto teisės. Už ją, tai yra prieš Sovietų rezoliuciją, pasisakė 9 nariai, prieš vieną, Sovietų Sąjungą, o 11-tas narys, Švedija, nuo balsavimo susilaikė.

Sovietai liko, kuo buvę

JAV atstovas Henry C. Lodge trejetą kartų kreipėsi posėdyje Sovietų atstovą Sobolevą, kad jis nevetuotų šio projekto, kuriam pritaria visi Saugumo Tarybos nariai.

Už projektą ketvirtadienį kalbėjo ir JT gen. sekretorius Hammarskjöld, rizikuodamas netekti Sovietų malonės už "susidėjimą" su Amerika. Taryboje dideli susirūpinimą rodė Švedijos ir Japonijos, neutralios ir pusiau neutralios šalies atstovai. Jie siūlė pradėti pasitarimus ir paruošti konstruktyvų projektą būsimai viršūnių konferencijai, kaip sutvarkyti Arktikos srities priežiūrą, kad šioji sritis neketų baimės nei Sovietams, nei Vakarų šalims.

Soboleviui visa tai buvo tik sukta amerikiečių trikas, surasti būdą ir pateisinimą siųsti savo lėktuvus kariniam špionazui į Sovietų teritoriją. Jei toks klausimas ir būtų kada nors svarstomas, tai tik Rytų-Vakarų viršūnių konferencijoje, pasakė Sobolevas.

Argentinos valdžios iždas yra tuščias

Prez. Frondizi nenusimena

BUENOS AIRES. — Nors Argentinos vyriausybės kasa yra tuščia, bet mes nebijome šios padėties, nors ji ir yra dramatiška, kalbėjo naujasis prezidentas Arturo Frondizi abiejų parlamento rūmų susirinkime.

Nemažiau dramatiška yra ir Argentinos politinė padėtis. Inauguracijos dieną peronistai laidė balionais Perono paveikslus, reikalavo duoti leidimą jam grįžti iš tremties. Prez. Frondizi pažadėjo plačią amnestiją visiem politiniams kalinimams, tai yra, ir peronistams.

Peronistų svarbiausias tikslas yra palaidoti atgimusią demokratiją, kol ji dar silpna, ir grąžinti į valdžią Juan Peron.

Naujasis demokratinis ir civilinis prezidentas, pirmas po 13 metų, turės parodyti didelių gabumų ir energijos šalies politinei ir ekonominei padėčiai su tvirtinti.

Lenkai supirkinėja Vilniaus krašto tautodaile

Lenkų laikraštis "Głos Olsztynski" praneša, kad Gdynėje veikianti organizacija CPLIA supirkinėjanti Vilnijos kilmės tautodaile (įvairius liaudies dirbinius ir kt.). Kreipiama siųsti į tuos asmenis, kurie iš Vilniaus miesto ir krašto yra persikėlę į dabartinę Lenkiją. Supirkinėjami ir paprasti ir meniški išdirbiniai. Kaip iš pavojingos ašigalio, tiems išdirbiniams esanti nuolatinė paklausa. (E)

Sovietai liko, kuo buvę

JAV atstovas Henry C. Lodge trejetą kartų kreipėsi posėdyje Sovietų atstovą Sobolevą, kad jis nevetuotų šio projekto, kuriam pritaria visi Saugumo Tarybos nariai.

Už projektą ketvirtadienį kalbėjo ir JT gen. sekretorius Hammarskjöld, rizikuodamas netekti Sovietų malonės už "susidėjimą" su Amerika. Taryboje dideli susirūpinimą rodė Švedijos ir Japonijos, neutralios ir pusiau neutralios šalies atstovai. Jie siūlė pradėti pasitarimus ir paruošti konstruktyvų projektą būsimai viršūnių konferencijai, kaip sutvarkyti Arktikos srities priežiūrą, kad šioji sritis neketų baimės nei Sovietams, nei Vakarų šalims.

Soboleviui visa tai buvo tik sukta amerikiečių trikas, surasti būdą ir pateisinimą siųsti savo lėktuvus kariniam špionazui į Sovietų teritoriją. Jei toks klausimas ir būtų kada nors svarstomas, tai tik Rytų-Vakarų viršūnių konferencijoje, pasakė Sobolevas.

Sovietai paleidžia Klaipėdos vokiečius

Laukia daugiau repatriantų

BONA, Vokietija. — Diena po Vokietijos-Sovietų prekybos sutarties pasirašymo, atėjo į pasienio miestelį Friedland traukinys su pirmais vokiečių repatriantais iš Klaipėdos krašto.

Grupę sudarė 16 žmonių. Ji jau buvo paruošta repatriavimui prieš atskrendant vicepremieriu Mikojanui pasirašyti sutartį.

Pasirašytoji prekybos sutartis liečia ir "prekybą" žmonėmis. Sovietai, tiesa, tik žodžiu pažadėjo paieškoti, ar dar yra pas juos ištremtų vokiečių. Bet kai Vokietija pasirašė palankią prekybos sutartį, Sovietai tuoj jų surado, kad dar visiškai nesenai gindavosi, jog daugiau jų nelaisvėje nebėra nei karinių, nei civilinių žmonių.

Sovietai sutiko pripažinti vokiečių pilietybę, per tai ir teisę repatriuoti tiems žmonėms, kurie buvo Vokietijos piliečiai 1941 m. birželio 22 d., prasidėjant Vokietijos karui su Sovietų Sąjunga. Į tokių vokiečių tarpą įeina Klaipėdos krašto gyventojai, nebūtinai vokiečių, prieškarinių repatriantų ir šiaip įvairių kitų kategorijų žmonių. (E)

ATPIGO LENINO ORDINAI

Ordinai apskaitinti 140 Lietuvos pareigūnų. — Lietuvos ūkio struktūra visiškai pasikeitusi — žemės ūkis besudaro mažą krašto gamybos dalį. — Pasakiškos kolūkių produktų savikainos.

E. Vilniuje balandžio 8-9 d. įvyko masinis Lietuvos žemės ūkio "pirmūnų" pasitarimas, į kurį atsilankė vadovaujantieji partijos ir valdžios asmenys ir žemės ūkio ministerijai pavaduotojai iš Latvijos, Estijos, Baltijos, Maskvos ir kai kurie pareigūnai iš Kaliningrado (Karaliaučiaus) srities. Kai Lietuvos žemės ūkio darbininkų pragyvenimo lygis (kaip ir visoje Sovietų Sąjungoje) tebėra gana žemas, tai pasižymi "pirmūnų" paguodžiamais ir masiniais nors medaliais, ordinais. Per suvažiavimą buvo paskelbta, kad net 2,529 kolūkiečiai ir įvairūs pareigūnai apdovanoti "Lenino", "Darbo raudonosios vėliavos", "Garbės ženklo" ir kitais ordinais. Vien tik Lenino ordinarus gavo apie 140 asmenų. Tais ordinais anksčiau būdavo teikiamas labai šykščiai, dabar matyt "atpigo" ir jau masiniai dalinamas. Tai iš viso pirmas kartas, kad Lietuvos žmonėms būtų paberta tiek daug Lenino ordinarų. Gavusių Lenino ordiną sąrašuose yra šios pavardės: Snickėkus, Paleckis, Niunka, Šumauskas, Vazilinskas, Vasišauskas, Kriščiūnas, Matulis ir kt. Iš senesnių agronomų užtikame ir J. Rimdžius, J. Zablavičius pavarės. Ir "Darbo raudonosios vėliavos" ordinarus gavo tarp daugelio žemės ūkio darbuotojų yra ir tokios pavardės kaip "Tiesos" redaktorius Zimano, ek sekretoriaus V. Bieliausko ir kitų, su žemės ūkiu nieko bendro neturintčių.

Pagrindinę kalbą pirmūnų pasitarime pasakė ministerijai tarbos pirmininkas Šumauskas. Kalbėjo jis kelias valandas, bet ir iš sutrumpintos stenogramos galima išskaityti ne mažai būdingų dalykų, nušviečiančių Lietuvos žemės ūkio padėtį.

Lietuvoje nepaprastai sumažėjo Lietuvos žemės ūkio gamybos vaidmuo

Šumauskas patvirtino faktą, kad, palyginus su pramonės gamyba, Lietuvos žemės ūkio gamyba besudaro tik menką krašto gamybos dalį. Praėjusiais metais kolūkių pajamos sudarė 1 milijardą ir 74 milijonus rublių. Sovietiniai šaltiniai teigia, kad Lietuvos pramonės gamyba 1957 metais viršijusi 9 milijardus rublių. Išėina, kad kolūkių gamyba besudaro tik devintąją dalį pramonės gamybos. Lietuvos ūkio struktūra žymiai keičiasi.

Dideli laukų derlingumo svyravimai

Šumauskas pasakė: "Daugelyje kolūkių, o kai kur ir istuose rajonuose, grūdinių kultūrų derliai viršija prieškarinius derlius". Žodis "daugelyje" rodo, kad toli gražu ne visuose kolūkiuose ir rajonuose taip yra.

Menko derlingumo priežastimi Šumauskas mini menkai išvystytą raženių skutiną, ne laiku atliktą sėją, netinkamai paruoštą sėklą ir kai ką kita. Ypač jis skatina organinių trąšų panaudojimą. Bet iš kur kolūkiai gaus mėšlo, jei gyvulių skaičius vis dar palyginamai menkas? Vienur mėšlo išvežama 7 ar 8 tonas hektarui ariamos žemės, o kitur nei poros tonų. Visos respublikos vidurkis esąs mažesnis kaip 2 tonos hektarui. Atėity numatyta daugiau panaudoti ir kolūkiečių nuosavų tvartų mėšlą kolūkio laukams tręsti, teikiant kolūkiečiams tam tikrą atlyginimą. Kai kur derlingumas menkas ir dėl rūgščių žemių. Šumauskas atidengė faktą, kad Lietuvoje rūgščių žemių turima apie 1 milijoną hektarų, o pernai per visus metus pakalkinta tik 31,000 ha.

Štai Šumausko duomenys apie linus ir cukrinių runkelius: 1955 metais linų pluošto buvę gauta po 1,8 centn. iš ha, 1957 metais 2,5 centnerio. Tuo tarpu

atsiskleidus Lietuvos prieškarinio linų derliaus statistiką matosi, kad 1939 metais gauta 3,4 centneriai iš ha, o eilės prieškarinių metų vidurkis siekė net 3,6 centn. Cukrinių runkelių 1957 metais iš hektaro gauta anot Šumausko 131 centn., o prieškarinis Lietuvos vidurkis buvo 204 centn. (Šumausko duomenimis, 1955 metais cukrinių runkelių buvo gauta tik po 43 centnerius iš hektaro).

Išnyko bemaž ketvirtadalis sodų ploto

Skatinio Šumauskas ir smulkias ūkio šakas puoselėti. Jo duomenimis, dabar sodai Lietuvoje užima apie 30 tūkstančių hektarų plotą. Prieškarinė Lietuva (su Klaipėdos kraštu, bet be Vilniaus krašto) būta sodų apie 40,000 ha. Tokiu būdu galima skaičiuoti, kad apie ketvirtadalis visų Lietuvos sodų sovietiniu laiku yra išnykę.

Ir bičių Lietuvoje dabar mažiau, negu anksčiau. Šumauskas sako, kad dabar Lietuvoje esą apie 150,000 bičių šeimų. Tiek Lietuvoje bičių buvo jau prieš 25 metus (1933 metais).

Išpiovė gyvulius mėšai, paskiau nėra veislei

Besivaikydami mėšos gamybos rekordų, Lietuvos kolūkių ir tarybinių ūkių vadovai pasirinko sau patį trumpiausią kelią: per pastarąjį pusmetį armu įvovė galvijus ir kiaules, kad tik pakelti mėšos, pristatymus. "Besivijant Amerikos" neapsižiūrėta, kad neilko pakankamas skaičius veislių gyvulių. Šumauskas sako: "Dar yra nemaža rajonų ir kolūkių vadovų, žemės ūkio specialistų, kurie nekojoja už karvių skaičiaus didinimą ir, visų pirma, iš savo bandos mažai išsaugina telyčių. Nepaslapstis, kad dar yra ir tokių vadovų bei specialistų, kurie daugiau galvoja apie tai, kaip išbrokyti ir papiekti karves, negu apie tai, kaip padidinti jų skaičių".

Su kiaulėmis ir kaž kokia mįslė: "Daug kur trūksta paršelių", dejuoja Šumauskas. Kai nėra paršelių, kaip užaugs paršai, kaip kiaulės atsives naujų paršelių. Čia, matyt, įvyko tas pat: Imta armu skersti mėšai, kad vykdyti Chruščevo šūkius, o apie tai, kas bus kitais metais, nepagalvota.

Šumauskas kaip siektiną idealą skelbia: "Norint 100 hektarų ariamos žemės pagaminti po 100 centnerių kaulienos, reikia šiam plotui turėti po 4 pagrindines paršavedes ir 8 kartines kiaulaites", taigi viso 12 kiaulių. Tuo tarpu prieškarinėje Lietuvoje 100-ai hektarų naudojamose žemės teko 29 kiaulės. Iš to ir vėl galima matyti, kaip toli sovietams dar iki prieškarinės Lietuvos lygio.

Šumausko žiniomis, dabar Lietuvoje veikia 20 dirbtinio gyvulių apvaisinimo stočių, tačiau iš jų patekinamai dirbančios tik keturios: Kapsuko, Šeduvos, Pagėgių ir Šilutės. Kai kur, esą, nesistengiama tą "pažangų būdą" pakankamai įdiegti. Šumauskas teigia: "Mūsų pirmaujančių kolūkių pasiekimai rodo, kad, taikant dirbtinio apseklino metodą, galima likviduoti karvių bergždumą, kuris respublikos kolūkiuose dar yra didelis".

Fantastinė gamybos savikaina

Savo laiku jau buvo pranešta apie kai kuriuos sovietinės gamybos savikainos rekordus, pavyzdžiui, kad vieno centnerio grūdų gamyba atsiėjusi apie 75 rublius. Šumauskas savo pranešime ž. ū. pirmūnams paskelbė dar kitą nuostabią rekordą: Linkuvos rajone "Saulės" kolūkyje 1957 metais vieno centnerio grūdų savikaina sudarė — 110 rublių! Tai bent savikaina. Tame pačiame kolūkyje vieno centnerio pieno pagaminimas

Defektu apsupas, Dr. Rodrigo Sarmiento policijos daboklėje Brooklyn, New York. Dr. Sarmiento (Filipinas) yra katinamas nužudymu slaugių instruktorės Margaret Kabak.

kaštavęs 156 rublius. To paties rajono kolūkio "Pirmyn į komunizmą" cukrinių runkelių savikaina buvusi 21 rublis centneriui, o vieno centnerio kaulienos pagaminimas tame kolūkyje atsiėjo 1,144 rublius ir tai jau skaitoma, kad 1957 metais savikaina yra žymiai sumažėjusi, nes 1956 metais savikaina vienam centneriui kaulienos siekusi net 1,847 rublius!

Jei kolūkio kaulienos pagaminimo savikaina yra 1,140 ar net 1,847 rubliai centneriui, o patys kolūkiai, pristatydami kaulieną valdžiai, už ją gauna (1954-56 normomis) tik 950 rublių — kaip gali kolūkis išsiversti? Arba jei pieno centnerio pagaminimas kolūkiui atsiėjo 156 rublius, o jis pristatydams valdžiai gauna tik 100 rublių — tai jau tikrai nuostolingas ūkininkavimas. Kokia gali būti kolūkio pažanga, jeigu jam geriau išeina negaminti, negu pagaminti atiduoti žemiam savikainos? Nekalbant jau apie pačius kolūkiečius-darbininkus, kurie ir toliau yra verčiami dirbti už skurdo grašį.

Du trečdaliai kolūkių be mašinų

Kalbėdamas apie mašinų traktorių stočių reformas, Šumauskas pastebėjo, kad ikišiolinė MTS sistema pasirodžiusi netikusi ir net stabdanti kolūkių darbą. Kolūkiai surišuoti į tris grupes pagal tai, kiek jie yra pajėgūs išsipirkti traktorių, mašinų. Pasirodė, kad tokių kolūkių yra tik maždaug trečdalis. Tik 665 kolūkiai iki balandžio 1 d. buvo parduota 2,483 traktoriai, 87 grūdų kombinai, 623 kuliarnosios ir daugiau kaip 12 tūkst. smulkesnių mašinų. Tokiu būdu du trečdaliai kolūkai dar negalėjo nusipirkti jokių traktorių ir mašinų iš reformuojamų MTS-čių.

Dantis už danti

Texas viskas turi būti kitaip, tad ir šiuo atveju yra kitaip: Viena studentė įgraviravo savo dantįse savo mylimo draugo inicialus. Kodėl ne? Vieni pasako gėlėmis, kiti dantimis. Tik studentė jau dairosi, kas sugebės senąją graviūrą nukalti, kai reiks naują iškaliti.

Naujausieji leidiniai

NAUJIENOSE galima gauti šias knygas:

1. Prof. Vaciovui Biržiškai atminti, 24 puslapių knygtutė, išleista mokslininko laidotuvių proga. Kaina \$1.00.
2. Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų lietuviškų knygų istorija". Kietais viršelais \$6.00, minkštais — \$4.00.
3. Teodoro J. Kužinsko "Lyties garbinimas", 144 psl., \$1.50.
4. Dan Kuračio "Daug kraštų, daug žmonių", \$2.00.

Knygas gausite paštu, jei pasisiete pinigų tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago 8, Illinois

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"

Taip buvo lenka

Švediški nervai reikalingi tokiam smūgiui pakelti: švedų valstybinės loterijos bilietų pardavėjas Swensson atvyko pasveikinti fru Johansson su 100,000 kronų laimėjimu, kurio bilietą jis jau buvo pardavęs. Visa drama yra tame, kad Swensson jai pardavė pats sau pirktą bilietą, kadangi ji atvyko bilieto pirkti pavėluotai ir jis nebeturėjo atliekamų, bet norėdamas patenkinti klientę, jai atidavė nuosavą, nenujausdamas, ką atidavęs.

SUSIRINKIMŲ IR PAREIGŲ PRANEŠIMAI

Lietuviškos Teatrališkos Draugystės "Rūtos" No. 1 mėnesinis susirinkimas įvyks gegužės 4 d. 12.30 val. dieną. Nepamirškite atsilankyti, nes yra daug svarbių nutarimų. Susirinkimo vieta: Vengeliuosa svetainėje, 4500 So. Talman Ave.

—F. Opulskas, rast.

JUOZAPAS GIŽAUSKAS
gyv. 114 Hill Street,
Willow Springs, Ill.

Mirė 1958 m. gegužės 1 d. 6:30 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Šakių apskrityje, Užkaičių kaime, Naumiesčio parapijoje. Amerikoje išgyveno 48 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Marcela, pagal tėvus Snickėytė, po sūnį Victor Sticklų, marti Stelą, anūkai Steven ir Linda, podukra Marce Bean, žentas Wilis, anūkas John, Bobby ir Jimmie; sesuo Ona Zingulevičienė ir jos šeima, švogeris Joe Snickėkus; Lietuvoje liko brolis Pranas ir jo šeima; daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Priklausė Keistucio Paspalos klubui.

Kūnas pašarvotas Petro Bieliūno koplyčioje, 4348 S. California Ave.

Pirmadienį, gegužės 5 dieną, 9:30 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Lietuvių Tautinės kapinės.

Visi a. a. Jozapo Gižausko giminės, draugai bei pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pagalbą.

Laid. direkt. Steponas C. Lackawicz. Tel.: RE 7-1213.

Komunistiška meilė

VIENA, Austrija. Čia gautame iš Vengrijos vengrų komunistų laikraštyje idėtas kompartijos pareiškimas dėl prasidedančių pavasarių piknikų. Ten parašyta: "Jaunimas mėgsta stovyklų lauzus ir ekskursijas, trumpai sakant, jauni mėgsta romaną, tačiau partija yra priešinga visokiems romantiškiems nuotykiams, kurie nėra politinės prigimties."

Asilas vietoj arklio

Anglijoje paskutiniu laiku pradeda įeiti ir madą asilų lenklynės vietoje arklių. Panašūs dalykas atsitiko net scenoje. Vaidinant "Richard III, pačiam dramatiškiausiam momente vyriausias aktorius šaukia: "Žirgą! žirgą! Karalystę už žirgą!" Iš galerijos kažkas sušuko: "Ar nepakaktų asilo?"

"Kodėl ne!" atsiliepė aktorius: "Pašom tamsta į sceną!"

Kas skaito "Naujienas" —

Tiktai tiesą juse ras.

PRANCIŠKUS LENKART
3310 W. Evergreen Ave. Belmont 5-1482

Mirė 1958 m. gegužės 1 d., 6:30 val. vakaro, sulaukęs 81 amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Tauragės apskr., Švėkšnos parapijoje. Amerikoje išgyveno 58 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Elzbieta, pagal tėvus Neffas; sūnus Benediktas, marti Eugenie; 2 dukterys: Eugenia Volkman, žentas Robert; Eleonor Lenkart, brolis Jozapas Lenkart; du anūkai: Bennett ir Jeanne, proanūkas Lawrence; sesers vaikai: Agota Nausėda, Valeria Martišius, Lucille Yucius ir jų šeimos; daug kitų giminių, draugų bei pažįstamų. Priklausė Šv. Vardo draugijai Šv. Mykolo parapijoje. Kūnas pašarvotas koplyčioje, 3337 W. North Ave.

Pirmadienį, gegužės 5 dieną, 9 valandą ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Mykolo parapijos kapines. o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Pranciškaus Lenkart giminės, draugai bei pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam pagalbą.

Nuliūdę lieka: žmona, Sūnus, Dukterys, Žentai, Brolis, Anūkai, Proanūkas ir kiti Giminės.

Laid. direkt. Steponas C. Lackawicz. Tel.: RE 7-1213.

Penkerių Metų Mirties Sukaktis

JAMES LEISTRUMAS
gyv. 4450 So. Homan Ave., Chicago, Ill.

Mirė 1953 metų gegužės mėn. 5 dieną, sulaukęs 78 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Girkaukės valsčiuje, Kūrsėnų parapijoje, Uplynos kaime.

Palaidotas Lietuvių Tautinėse Kapinėse. Paliko nuliūdę: duktė Emily Ludlow ir jos šeima, Adelė Stocker ir jos šeima ir daugelis kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Mes Tavęs, mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūna Tau lengva šį žemėlį.

Nuliūdę lieka: DUKTĖ IR GIMINĖS.

Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams.
URBA Gelininkas
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Lanknumo arba liūdėsio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai, Antkapio papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5525 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

LOVEIKIS Telegrama / Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

LIUDĖSIO VALANDOJE ŠAUKITE
MAŽEIKAI and EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiems kitose miesto dalyse gausim koplyčia arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Seniausia ir Didžiausia Laidojimo Įstaiga
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 So. Hermitage Avenue
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
★
4330-34 So. California Avenue
Telefonas: LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES, 1390 kil.
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS
TEVAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
5812 So. Western Avenue
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9
Koplyčios visose miesto dalyse.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE Miesto DALYSE.

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911
LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COMmodore 4-2228
VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401
ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
11646 WEST 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginia 7-6672

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

ALFRED VANCE
1424 So. 50th Ave., Cicero
Phones: OLYmpic 2-5245 — TOWnhall 3-9687

"NAUJIENAS" SKAITO VISI RIAI JIE ŽINO, KAD NAU-
SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININ-
KAI, MOKSLININKAI, VALS-
TYBININKAI, DVASININKAI,
PROFESIONALAI IR BIZNIE-
PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

Sovietinis kolonializmas

Metodai, kuriuos komunistinės ideologijos ir socialinės sąrangos vardan naudoja Sovietai plėsdami savo pavergimo ekspansiją, gerai žinomi: melas ir apgaulė, grasinimai ir brutali prievarta, tarptautinių išpareigojimų ir sutarčių laužymas, žmogaus teisių mindžiojimas, žiauriosios teroras (tautų fizinis ir moralinis nykdimas — visa ta pasibaisėjimo jausmą sukelianti komunistinė praktika pasauliui yra žinoma ir pasaulinės sąžinės jau ne vieną kartą buvo pasmerkta).

Ir vistiek apie tokį tautų prievartavimą negalima nusišviesinti pakartotinai ir pakartotinai kalbėti ir tautų sąžinę budinti. P.E.T. Asamblėja ištikima savo misijai nušviesti pasauliui įvairius pavergimo aspektus, ir per paskutinę savo sesiją š.m. balandžio 25-30 d. Strasburge, ir vėl atskleidė jau žinomus ir naujus faktus ir įrodymus apie pavergtųjų tautų padėtį ir komunistinio pavojaus grėsmę visam pasauliui.

P.E.T. Asamblėja visada daug dėmesio skiria ir ekonominio pavergimo aspektui. Per tuo klausimu diskusijas šimtą nuodugniai buvo išanalizuoti visi pasaulinio kolonializmo pavidalai, plačiau susiję su sovietinio kolonializmo. Pagrindinis pranešėjas (lietuvis p. min. V. Sidzikauskas), praveddamas lygiagrečiai tarp tolydžio tautų išsilavinimo iš Vakarų kolonijinių galybių ir baigę keičiantis Sovietų kolonijinės sistemos ekspansijas, priminė tiek Vakarų, tiek seniau ar visai neseniai nepriklausomybę atgavusių kraštų autoritetų valstybės vyrų vertinimą ir deklaracijas apie rusiškąjį imperialistinį komunizmą.

Ne vien Vakarų valstybės vyrai įkartoja, kad dar taip neseniai buvusių laisvų 10-ties kraštų apie 100 mil. žmonių yra verčiami prieš jų valią dirbti garbei ir didybei Sovietų komunistinės valstybės, bet tati jau pripažįsta ir tolimos Azijos ar Afrikos neseniai iš kolonijinio režimo išsivadavusių naujų valstybių vyriausybę vyrai ir visuomenininkai, pabrėždami, kad komunistinė sovietinė Rusijos diktatūra sukūrė naują kolonializmo formą, daug skaudesnę už senąją. Komunistinis pasaulis, sako jie, pajungė išilgas Azijos ir rytų Europos tautas tokiu mastu, kurio nebuvo niekad pasiekusios kolonijinės galybės. Komunizmas, teigia jie, sukūrė naują "super-barbariją", naują super-imperializmą, naują super-galybę, sutindamas laisvę visur, kur jis įsigali...

P.E.T. Asamblėjos dalyviai turėjo progos dar kartą pagrindiniai apžvelgti visą pavergtųjų kraštų bolševizacijos vyksmą, nuo bolševizmo įsigalėjimo pradžios iki šių dienų Kremliaus valdovų užduočių. Ta apžvalga apima visus svarbesnius komunistinės ekspansijos etapus ir jos įsigalėjimo tarpinuos: milžiniškų teritorijų užgrobimą per karą ir po karo, pilną analizę visų sovietų sulaužytų sutarčių, tarptaut. komunizmo pasitalkinimą ir savo tikslams jo pajungimą, pagrindinius sovietinio kolonializmo bruožus ir

visas to kolonializmo politines ir karines pasekmes. Plačiau sustota prie ekonominio pavergimo ir jo pasekmių, socialinių ir kultūrinių. Nepraėita tylosis ir švietimo sovietizacija, tautinių istorijų falsifikacija, tautinių papročių, tarianai "pavojingiausių socializmo priešų", paniekinimas.

Turiningi, faktais ir dokumentais pagrįsti asamblėjos narių pranešimai visus tuos pavergimo aspektus nušvietė išsamiai. Pranešėjo p. Sidzikausko raportas yra išsamios studijos ištisas referatas. Kiekvienas to dokumento skirsnis sudaro atskirą, užbaigtą temą, kuri logiškai viena iš kitos seka. Jame ras apdirbtos sukonkretizuotos medžiagos kiekvienas, kas tuo klausimu domisi — politikas, paskaitininkas, publicistas ar informacijos reikalingas laikraštininkas.

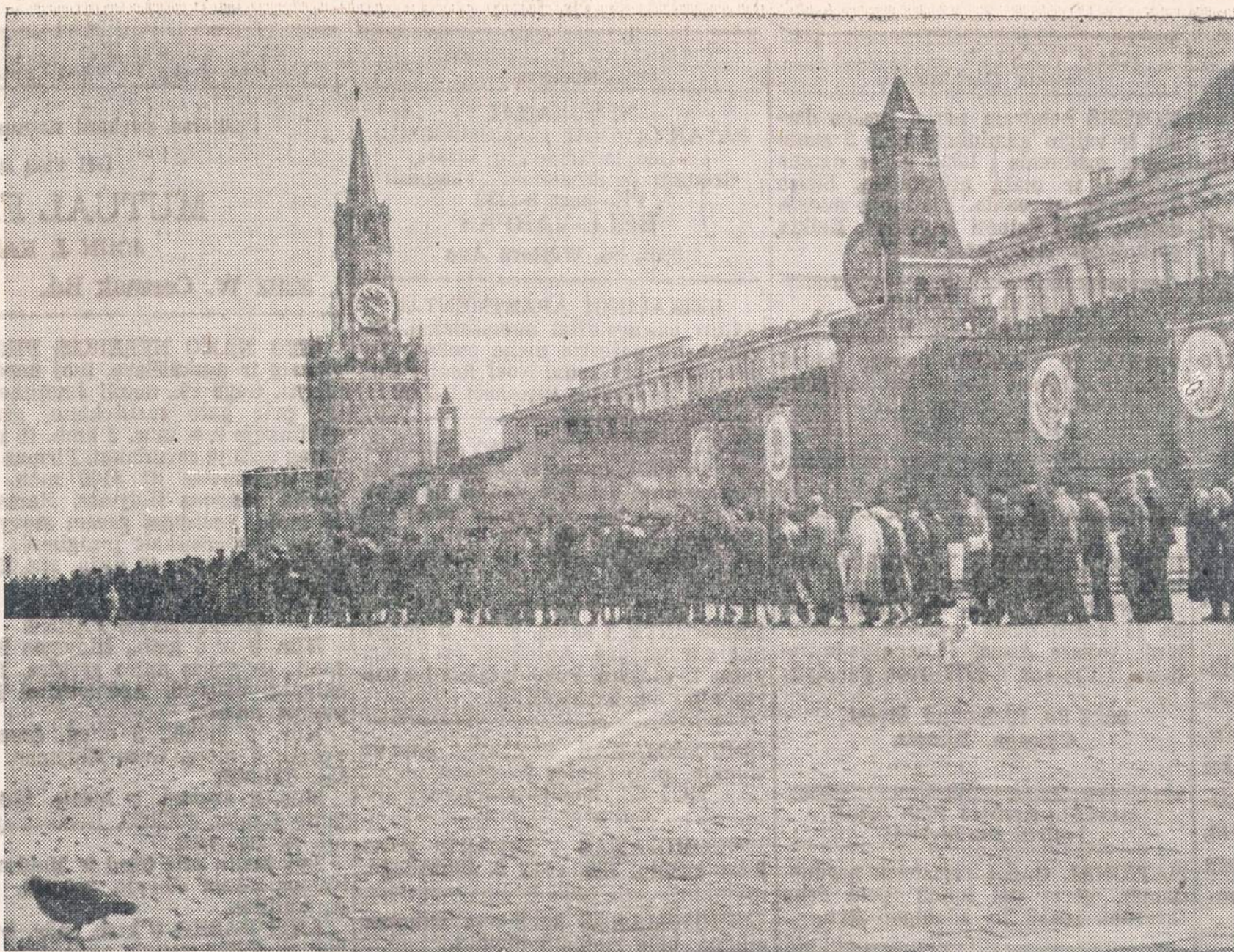
Po diskusijų Asamblėja pavėdė atskirai komisijai suredaguoti sovietinio kolonializmo klausimu specialią deklaraciją.

Deklaracijoje pabrėžiama, kad pajungdamas pavergtųjų kraštų ūkį savosios industrijos tikslams ir jį planuodamas pagal savąją sistemą sovietinis kolonializmas išplėto pavergtųjų kraštų išteklį ir darbo jėgos eksploatacijos sistemą iki kraštutinių ribų: žemės ūkis buvo brutaliai sukollektivintas, pramonė, prekyba, transportas buvo "socializuoti", vadinasi, perimti sovietinės administracijos ir jos komunistinių pareigūnų valdžion.

Savo sistemoj teikdama pirmenybę sunkiajai pramonei sovietinė administracija neatšizvelgia nei į pavergtųjų kraštų tautinių ūkių interesus, nei į tų kraštų specifinius resursus. To pasekmėj atsiranda aštrus trūkumas ne tik įvairių kasdienio gyvenimo reikmenų (drabužių, avalynės ir p.), bet dažnai ir maisto išteklių.

Prisidengiant įvairias pramonės "derinimo", "investavimo" ar "gamybos" planais pavergtųjų kraštų "socializmo" ūkis praktiškai buvo perduodamas į Sov. S-gos ūkio sistemą. Dažnai ir daug kur ta ekonominė eksploatacija dar paaštrinama apgaulė ir klaida, užmaskuota "komercinių sutarčių", "mišrių bendrovių", "reparacijų" ar kitokio pavidalo "įmonių" varda. Tuo būdu inkorporuoti į sovietinio ūkio sistemą kraštai dar kiekiau verčiami didžiąją savo krašto produkcijos dalį nukreipti į Rusiją. Pelninga sovietams ir didžiai nuostolinga pavergtiems kraštams tokia "mainų" sistema neleidžia tiems kraštams ekonominiai kilti ir sąlygoja nuolatinių jų skurdėjimą.

Kremliaus kolonijinio dominavimo tendencija siekia primesti ir praktiškai pavergtiems Europos kraštams primeta ir visą sovietinės socialinės gyvenimosi sistemą. Žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės panaikintos. Individas pavirsta tik valstybinės mašinos ir komunistinės partijos įrankis. Sąžinės, politinių sambūrių, darbininkų draugijų ir pil. laisvės, kaip ir lygybės principas yra tik praetis dalykai ir prisiminimai. Sindikatai, visur kitur kovoją už darbi-

mažosi katedra ir Kremliaus laikrodžio bokštas. Ryšium lėty aplankyti Lenino ir Stalino mauzoliejus. Kairėje Raudonoji aikštė Maskvoje, kur renkasi minios, kad gasu gegužės 1-ia yra dekoruojamos Kremliaus sienos.

ninkų teises ir jų būklės pagerinimą, paversti tikrai režimo įrankiais darbo jėgai tinkamiau eksploatuoti. Bendras skurdas ir žemas pragyvenimo lygis skatina korupciją, ardo moralę ir dorovės pagrindus, tolydžio silpnina ir šeimyninius santus. Tokia prievartavimo ir teroro sistema sukrečia ir visos visuomenės moralinius principus ir pagrindus. Ta sistema siekia visus rytų ir centrinės Europos kraštus, pramonę, prekybą, transportą buvo "socializuoti", vadinasi, perimti sovietinės administracijos ir jos komunistinių pareigūnų valdžion.

Darbo žmonių pavergtose kraštuose nebeuostepiamas bruzdėjimas, sukilimai Lenkijoje ir daug kur kitur, ypač revoliucija Vengrijoje, tragiškai įrodė tačiau, kad panašios sovietų pastangos ir viltyys yra bergždžios. Sovietų vergovėn patekusių europiečių milijonai niekad neatšizdės laisvės ir savo tautinės nepriklausomybės ir niekad nesutiks su Maskvos kolonialistine eksploatacija.

Būty pavojinga iliuzija vaizduotis, kad Vakarų valstybės galėtų normalizuoti ar pagerinti santykius su Sov. S-ga sutikdamos pripažinti imperialistinius Maskvos užgrobtus rytų Europoje. Už panašią iliuziją laisvųjų žmonių anksčiau ar vėliau užsimokėtų savosios laisvės kainą.

P.E.T. Asamblėja savo deklaracija kreipiasi į laisvojo pasaulio vyriausybes, tarptautines institucijas ir į pasaulio visuomenę. Deklaracijos pabaigoj ji specialiai kreipiasi ir į Azijos ir Afrikos neseniai išsilavinusias tautas pabrėždama, kad dabartinės Maskvos režimo aukos ir joms turėtų būti įspėjimu. Pavergtųjų Europos tautų tragiška būklė teskatina naujas laisvas tautas kovoti su sovietiniu kolonializmu, neišreiškiamai blogesniu ir žiauresniu kaip bet kuri praėty pažinta kolonializmo forma. Tesirikiuoja jos tarp tų, kurie palaiko tautinės nepriklausomybės aspiracijas ir kovoja prieš bet kurią svetimą eksploataciją ir viešpatavimą. Jei tokio šauksmo reikšmės jos nesupras, jų pačių nepriklausomybė, taip neseniai ir dažnai brangia aukų

ir kraujo kaina įgyta, gali sušvisti tik trumpam laikui.

Sovietinės imperijos viešpatiai stengiasi savo grobį Europoje konsoliduoti, kad iš tos naujos bazės vėliau galėtų padaryti naują šuolį. Europoje ar kur kitur. Tam tikslui jie perša "viršūnių" konferenciją su Vakarų galybėmis, iš anksto statydami sąlygą pripažinti dabartinį rytų Europos statusą. P.E.T. deklaracija todėl pabrėžia, kad Vakarų valstybės privalu ne tik sustabdyti tolimesnę sovietų avansavimą, bet taip pat reikalauti išsivės ir nepriklausomybės atstatymo Albanijoje, Bulgarijoje, Estijoje, Vengrijoje, Latvijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Rumunijoje ir Čekoslovakijoje.

Mechanizuotos maldos

Afrikos Sudano juodieji kunigai, vadinami "dogonais", savo kilmę išveda iš savo genties dieviškųjų prosenelių Binu ir Amma, ir jų pareiga yra savo tautėlei parūpinti lietaus ir gerą derlių. Jie tiki, ar bent savo tautiečius tikina, kad jų galia valdyti gamtą, yra jų plaukuose. Tą savo galią jie išreiškia būgnais, kurių mušimo ritmas ir taktas yra perduotas iš žiliausios senovės. Kadangi būgnų mušimas yra labai sudėtingas, varginantis ir sunkiai išmokstamas, "dogonai" dabar tų būgnų maldas davė užrekoruoti plokštelėse ir dabar gręžią būgnų "muziką" iš gramafonų.

— Koks šventasis su dodelis? — Atsakymą rasite MISTU KNYGOJE Gaunama NAUJIE-NGSE tik už \$1.00.

PERSIUNTIMAS SIUNTINIŲ I SSSR, LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS

GENERAL PARCEL AND TRAVEL CO., INC.

135 West 14th St., New York 11, N. Y.

Tel.: CHelsea 3-2583

(Licensed by USSR)

Pagal sutartį, sudarytą su Inturistu, firma turi teisės siųsti siuntinius į visas SSSR respublikas ir Lietuvą. Visos išlaidos įskaitant muitą apmokama čia, firmos įstaigoje. Siuntinį galite atsiųsti paštu, arba kitu jums patogiu būdu.

Siųsti galima tik naujus daiktus, negalima siųsti maisto produktų su kitais daiktais.

Kiekvienas siuntinys apdraustas, siuntėjas gauna Amerikos pašto kvitą, o taip pat pristatius siuntinį, gavėjo pasirašytą kvitą.

Atidaryta kasdien nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais iki 4 val.

Klientų patogumui skyriai atidaryti sekančiuose miestuose:

116 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel.: YU 2-0380

900 LITERARY ROAD CLEVELAND 13, OHIO Tel.: Tower 1-1461

11339 JOS. CAMPAU DETROIT 12, MICHIGAN Tel.: Townsend 9-3980

632 W. GIRARD AVE. 332 FILLMORE AVE. PHILADELPHIA 23, PA. BUFFALO 6, N. Y. Tel.: Walnut 5-8878

Trafiko nelaimės Chicagoje mažėja

Per balandžio mėnesį šiemet Chicagoje buvo užmušta trafiko nelaimėse 25 žmonės; tai yra 26.5 nuosimčiais mažiau kaip pernai balandžio mėnesį, kuomet buvo užmušta 34 žmonės.

Per pirmuosius keturis šių metų mėnesius, Chicagoje automobilių užmušta 90 žmonių, kai pernai tuo pačiu laiku buvo užmušta 103, taigi šiemet 12.6% mažiau. Sužeistų susisiekimo nelaimėse pereitą balandžio mėnesį buvo 2,691, o pernai balandžio mėnesį buvo 3,070. Per visus keturis šių metų mėnesius sužeista 9,962; pernai tuo pačiu laiku sužeista 10,773 žmonės.

Per šį balandžio mėnesį policija įteikė vairuotojams 120,006 "pakvietimų" (summons), iš kurių 49,096 buvo už beato-dairiškus trafiko pažeidimus. Jų tarpe 8,324 įteikti už per greitą važiavimą, 3,988 už važiavimą be atodairos ir 820 už važiavimą girtame stovyje.

Pripažinta profesija

Mr. Henry Corke, Anglijoje, socialinio draudimo istorijoje yra pirmas ir kol kas vienintelis, kurio "profesija" liko legaliai pripažinta.

Istaigos pareikalautas sumokėti socialinio draudimo mokesčius, jis raštu atsakė: "Per metų eilę aš nebedirbu. Savo duoną užsidirbu vogimu". Socialinio draudimo ministerija jį apskundė teismui, kur Mr. Corke teisėjui pasakė: "Taip, mano profesija yra vagystė", ir jo žmona pridūrė: "Jis man užtektinai parnešė pinigų pragyvenimui". "Vidutiniškai padariau po 2000 svarų per metus", įsidrąšinę pasigyrė vagis.

Teisėjas nutarė: "Vagis priklauso tai pačiai kategorijai, kaip visi kiti, kurie gyvena iš savo turto arba pinigų užsidirba prie lošimų stalo. Mr. Corke taigi privalo savo socialinio draudimo mokesčius mokėti."

JOIN SKYWATCH CALL CIVIL DEFENSE

Skaitvykite "N-nas"

Greičiausiai - Geriausiai - Lengviausiai

PINIGAI I LIETUVĄ

Speciali vertė: 10 Rublių už Dolerį. Išlaidoms \$5.00 už orderį iki \$50.00.

PILNAI GARANTUOTA — KVVITAS PARŪPINAMAS. EXPRESU PERSIUNCIAMA PER DVI SAVAITES.

GRAMERCY 744 Broad Street, Room 925 Newark 2, New Jersey Leista Dept. Banking and Ins.

JŲSŲ APSAUGAI APDRAUSTA IKI \$20,000.00.

Akt. Jonas Kelečius vaidins gegužės 10 ir 11 d. statomoje A. Landsbergio dramoje "Vėjas gluosniuose". Spektakliai įvyksta Marijos Aukšt. mok. salėje.

Dail. Adolfas Valeška piešia dekoracijas A. Landsbergio veikalui "Vėjas gluosniuose". Dekoracijos vaizduos 16-to amžiaus pilies kiemą. Šis mistinis vaidinimas bus statomas š. m. gegužės mėn. 10 ir 11 d., Marijos Aukštesniosios Mokyklos salėje.

KLAUSA GERINANTIS AKUSTIKONAS NESIOJAMAS VISAS AUŠRYNĖS ARBA PRITAIKOMAS PRIE AKINIŲ.

Klausą tiriamą, akustikonas pritaikomas prie sumažėjusios klausos reikavimų. Akustikonų kainos nuo \$40. Visi akustikonai garantuojami. Patari-mai ir bandymai nemokamai.

DR. C. MICHEL

Optometrist - Acoustician 4654 SO. ASHLAND AVENUE 2-ras aukštas — Yards 7-6616 CHICAGO 9, ILL.

GRADINSKAS

Radijai, TV, Vėsintuvai DOVANOS MOTINOS DIENAI Didelis pasirinkimas. DUODAM ISIMOKETINAI PRIMAM SENSUS • TAISOM J. G. Television Co., 2512 W. 47 St. FRontier 6-1998 Atdara kasdien. Sekmad. uždaryta.

STANKUS Construction Co.

Atlieka statybos planavimo darbus gyvenamųjų ir prekybos pastatų.

Jūsų pasirinkimui turime virš 300 standartinių projektų. Ofiso ir namų telefonas:

PRospect 8-2013 7403 So. Western Ave. CHICAGO 36, ILL.

IS TOLI AR IS ARTI PIGIAI

PERKRAUSTAU (MOVING)

BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.

ANTANAS VILIMAS

3415 So. Lituanica Ave. CHICAGO, ILLINOIS Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S. 1390 kilocycles

Kas dieną: pirmadienį iki šeštadienio nuo 8:30 iki 9:15 rytu, ir kas pirmadienį nuo 7 iki 8 vakaro. Sekmadienį iš radio stoties WOPA, 1490 kil. ir FM 102.3 MC. 8:30 iki 9:30 rytu.

Tel.: HEmlock 4-2413 7159 S. MAPLEWOOD AVE. Chicago 29, Illinois

Š. m. gegužės 4 d., sekmadienį,

Lietuvių Auditorijoje,

3133 South Halsted Street

Bridgeporto Lietuvių Tautinis Ansamblis ruošia

MOTINOS DIENOS MINEJIMA

MALONIAI KVIEČIAME DALYVAUTI

Pradžia 4 valandą po pietų.

Programą atliks vietos MOKSLEIVIŲ TAUTINIS ANSAMBLIS, vad. muziko Antano SKRIDULIO. Atsilankiusieji bus pavaišinti kavute. Mamytėms įėjimas laisvas. MOKSLEIVIŲ TAUTINIO ANSAMBLIO TEVŲ KOMITETAS.

